

Kulttuuriympäristötieto hyötykäyttöön

Toteutus ja tuotokset

Anna-Riikka Vaden, Lahden museot

Kulttuuriympäristötieto hyötykäyttöön

- Valtionvarainministeriön kuntien digitalisaation yhteishankkeisiin myönnetty 2022 rahoitus
- Toteuttajina Lahden museot (Lahti) ja Kainuun museo (Kajaani), kohdealueena Päijät-Häme ja Kainuu. Järjestelmätoimittaja Userix Oy
- Toteutusaika 1.1.2023–31.8.2024
- Kokonaisbudjetti 210 000 €
- Fokus rakennetussa kulttuuriympäristössä ja tiedon viranomaiskäytössä kunnissa



Hankeen tavoitteet

- Kulttuuriympäristötiedon eli selvityksissä tuotetun tiedon digitaalinen tallentaminen ja käsittely
- Kulttuuriympäristötiedon parempi käytettävyys
- Selvityksissä tuotettavan tiedon laadun ja yhdenmukaisuuden parantaminen



Tuotokset

- Collecte
kulttuuriympäristöjärjestelmä osana
museoiden
kokoelmahallintajärjestelmää
- Paikkatietorajapinta järjestelmästä
Päijät-Hämeen ja Kainuun kuntien
käyttöön
- Ohjeet ja muistilistat tukemaan
työprosessin muutosta ja tiedon
tallentamista sekä ohjaamaan tiedon
laatua ja yhdenmukaisuutta



Collecte kulttuuriympäristön ulkopuolinen käyttöprosessi, kuntien viranomaiset (kaavoitus, rakennustarkastus, tilakeskukset)

Käyttötilanne

- Käyttötilanteina esim. kaavoitus, rakennusvalvonnan lupahakemus, kunnan omistaman kiinteistön korjaussuunnittelu (tilakeskukset)
- Tietojen tarkastaminen kunnan paikkatietojärjestelmässä, jossa Collecten rajapinta käytössä. (Julkaistut selvityksissä tuotetut tiedot ja museon toiminnassa päivittyvät tiedot kohteista)

Yhteydenotto museoon, selvitystarpeen arvio

- Tilanne, jossa kunnan tarve tilata selvitys (kaavoitushanke, kunnan omistama kiinteistö jne.)
- Museon **ohjeistus tilaajalle** eli kunnalle selvityksen laajuutta ja Collecteen tallennettavia tietoja koskien.
- Muissa tilanteissa (esim. yksityiset kiinteistönomistajat) museo ohjeistaa/toteuttaa tallentamisen Collecteen oman käytännön mukaan (esim. kopiot kuntotutkimuksista)

Kunta tilaa/kielipailuttaa selvityksen ja valitsee tekijän.

- Tekijä on yhteydessä Alva museoon Collecten käyttöä varten:
 - käyttötunnukset ja oikeudet
 - aiempi aineisto lähtötietoina

Selvityksen teko

- Tekijä tallentaa/päivittää tarvittavat tiedot Collecteen **tapauskohtaisten ohjeiden** mukaisesti ja **luettelointiohjetta noudattaen**.
- Hankkeessa tuotetaan esimerkkitapausohjeet: **Yleiskaavatasoinen inventointi, Asemakaavatasoinen rakennusinventointi, Rakennushistoriaselvitys**

Selvityksen valmistuminen ja tietojen käyttö

- Alva museo julkaisee tiedot rajapinnalle/tai mahdollistaa kunnan pääsyn tietoihin.
- Tekijä toimittaa mahdollisen muun aineiston tilaajalle esim. raportti.
- Selvitysraportissa tekijä voi hyödyntää Collectesta PDF muotoon tulostettavia kortteja.
- Selvityksessä tuotetut ja Collectesta julkaistut (päivittyvät) tiedot ovat käytössä kunnan omassa paikkatietojärjestelmässä.

Ohjeet ja muistilistat

Julkaistu avoindata.fi palvelussa
kertaluonteisesti

Museoilla päivittyvä työkalu

Tiedon yhdenmukaisuuden ja laadun
parantaminen sekä riittävän tason
varmistaminen

Helpottavat ja auttavat ennakoimaan työtä

Eivät poista tarvetta museon, kunnan ja
selvitysten tekijöiden yhteydenpidolle

Muistilistat selvityksen tilaajille

- Tukemaan kuntia selvityksen tilaamisessa
(rakennettu ympäristö ja arkeologia)

Esimerkkiohjeet selvitysten tekijöille

- Ohjaavat yleisellä tasolla huomioimaan eri
selvityksissä tallennettavat/päivitettävät tiedot sekä
järjestelmässä käytännössä tallennettavat lomakkeet
ja näiden kentät
- Esimerkkeinä Yleiskaavatasoinen inventointi,
asemakaavatasoinen rakennusinventointi ja RHS

Kulttuuriympäristötiedon luettelointiohjeet

- Tietokenttäkohtaiset tallennusohjeet eri
aineistotyypeille
- Ohjaavat tallennettavan tiedon sisältöä

Lisätiedot ja järjestelmän käyttö

Päijät-Häme:

Anna-Riikka Vaden

+358503985492

anna-riikka.vaden@lahti.fi

Collecte pääkäyttäjä

Roosa Ruotsalainen

+358444163313

roosa.ruotsalainen@lahti.fi

Lahti, Heinola ja Hartola

Satu Taivaskallio

+358505184590

satu.taivaskallio@lahti.fi

Asikkala, Hollola, Iitti, Kärkölä,
Orimattila, Padasjoki, Sysmä

Kainuu:

Sanna Alavaikko

+358447100444

sanna.alavaikko@kajaani.fi

rakennustutkija